

## Docentenhandleiding:

### Gegevens

- Leerjaar: Onderbouw voortgezet onderwijs
- Niveau: MAVO/HAVO/VWO
- Aantal lessen + duur van de les: 1 les van 60 minuten

### Inleiding:

- Beginsituatie: De doelgroep waar deze opdracht voor bestemd is, zal vast wel eens de term 'streetart' of 'graffiti' gehoord hebben. Deze termen worden dan ook herhaaldelijk gebruikt in de opdracht en de video. Verder weten leerlingen uit de onderbouw ook al hoe een discussie wordt gevoerd, dus met die kennis in het achterhoofd zal de opdracht een bestaan uit een discussie met verschillende stellingen/vraagstellingen over underground kunst en high-end kunst. Aangezien 'underground versus high art' best een complex begrip is, wordt er niet verwacht dat de leerlingen al weten wat dat precies inhoud, dus die termen worden in de video duidelijk uitgelegd.
- Aanleiding tot deze les: In de zomer van 2018 opent het grootste straatkunst museum in de wereld waar het team van Streetart.today aan meewerkt. Curator Peter Ernst Coolen van Streetart.today en zijn team hebben een belangrijke visie voor ogen: straatkunst is een van de meest belangrijke kunststromingen op het moment - straatkunst is haast onafscheidelijk geworden van het stadsleven - en het museum zal ervoor zorgen dat dit tijdperk wordt vastgelegd aangezien straatkunst een vergankelijke kunstvorm is. Tegelijkertijd bieden zij een podium voor veel straatkunstenaars om hun kunstwerken tentoon te stellen. De bedoeling van deze les en opdracht is om deze visie verder te verspreiden onder de jeugd en de evolutie van straatkunst op een beknopte manier te presenteren. Hopelijk zal dit scholieren aanzetten tot het verdiepen in straatkunst en de cultuur achter deze kunststroming waarderen.
- Korte beschrijving van de opdracht: De leerlingen zullen naar aanleiding van de video een klassikale discussie beginnen over het thema 'underground art versus high art'. De docent zal een aantal stellingen/vraagstellingen benoemen en de leerlingen hier hun mening over laten geven - sterk oneens, oneens, eens of sterk eens. Vervolgens kan de docent ervoor kiezen om een huiswerkopdracht mee te geven - vooral voor de tweede/derde klas zou dit een goeie optie kunnen zijn om de les uitdagender te maken. De leerlingen zullen verslag schrijven over een van de stellingen en hun antwoord toe lichten.

### Leerdoelen:

1. De leerling kan tegen het einde van de les een mening vormen en die toelichten over het exposeren van straatkunst in musea door actief mee te doen met de klassikale discussie.
2. De leerling kan onderscheid maken tussen de begrippen underground art en high art tegen het einde van les door deze begrippen te gebruiken tijdens de discussie.
3. De leerling is in staat om verschillende straatkunstenaars te benoemen en deze te koppelen aan de evolutie van underground art naar high art door middel van een schriftelijk verslag in te leveren in de volgende les.

### *Uitgangspunten:*

- Raakvlakken met de leefwereld van de leerlingen: Straatkunst bevindt zich overal om ons heen, vooral in grote steden speelt het een grote rol aangezien straatkunst gebruikt wordt als medium om politieke en maatschappelijke boodschappen over te brengen. Social media speelt ook een essentiële rol in het verspreiden van straatkunst van beide onbekende en bekende kunstenaars. Jongeren uit de onderbouw zijn opgegroeid met het gebruik van social media waardoor het opzoeken en volgen van interessante straatkunstenaar zeer toegankelijk is. Straatkunst varieert enorm in boodschap en stijl waardoor leerlingen zich gemakkelijker kunnen verbinden met deze kunststroming. Straatkunst kan bijvoorbeeld een humoristisch of satirisch effect hebben of juist esthetiek heel interessant zijn, er is voor ieder wat wils.
- Verband tussen (hedendaagse) professionele kunst en de activiteit van de leerling: De leerling wordt geïntroduceerd aan meerdere straatkunstenaars die in de underground scene begonnen en sommige die tot beeldend kunstenaar zijn uitgegroeid. Dit zijn Dr. Rat, Hero de Janeiro en in het bijzonder The London Police. Hun kunstwerken komen vaak voorbij in de video met achtergrond informatie over hun werkproces. In de discussie wordt er van de leerling verwacht dat zij de kennis over de kunstenaars gebruiken om hun mening toe te lichten.
- Theorieën en begrippen:
  - Straatkunst: kunstvorm gerelateerd aan de graffiti beweging, kunstuitingen die zich begeven in openbare ruimte
  - Graffiti: kunstvorm waarbij gebruik gemaakt wordt van spuitbussen, verf, stickers en andere materialen om teksten of figuren te maken
  - Underground art: straatkunst dat niet bewust wordt afgezet tegenover een groot publiek
  - High art: straatkunst of kunst van straatkunstenaars dat in musea wordt geëxposeerd en dus bekend zijn in de kunstwereld
- Materiaalkennis/technieken: Het gaat in deze opdracht niet zo zeer om materialen of technieken maar meer om het begrip underground art en high art.

### *Hoofdopdracht:*

- De leerlingen zullen naar aanleiding van de video een klassikale discussie beginnen over het thema 'underground art versus high art'. De lesbrief zal een aantal vraagstellingen/stellingen bevatten met de keuze of ze er sterk oneens, oneens, eens of sterk eens mee zijn. De docent verdeelt het lokaal vervolgens in vieren (bijvoorbeeld: elke hoek van het lokaal representeert 1 mening) en benoemt één voor één de stellingen waarna de leerlingen individueel een keuze moeten maken en in de overeenstemmende hoek moeten gaan staan. In de groepjes zal er onderling besproken worden wat hun rede was voor hun keuze waarna de leerlingen een collectieve redenering formuleren en die aan de klas voorleggen. Elke groep doet dit. De leerlingen moeten hun keuzes toelichten en mogen reageren op de redeneringen van andere leerlingen. Het is de bedoeling dat de leerlingen zoveel mogelijk gaan nadenken over hun eigen visies over straatkunst en open staan voor andere meningen. De docent zou eventueel ook een huiswerkopdracht mee kunnen geven - bijvoorbeeld voor leerlingen in het tweede/derde jaar - om te toetsen of de leerling de les heeft begrepen. Dit maakt de opdracht wat uitdagender voor hogere klassen. Deze opdracht houdt in dat de leerling een klein verslag schrijft over een stelling die hij/zij interessant vond en deze toe te lichten. In het verslag is het belangrijk dat ze de terminologie gebruiken uit het filmpje en het werk/levensloop van The London Police noemen ter ondersteuning van hun redeneringen.

### Eisen:

- Tussen- en eindproduct: De leerlingen houden een discussie in de klas - dit is het tussenproduct. Naar aanleiding van die discussie schrijven de leerlingen een verslag - dit is het eindproduct.
- Materiaal/programma's: De leerlingen maken zelf geen gebruik van fysieke materialen voor de opdracht, alleen informatief materiaal uit de video.
- Werkwijze: De leerlingen werken individueel aan het schriftelijke gedeelte, maar voeren de discussie klassikaal.
- Reflectie/verslaglegging: Het verslag zal laten blijken hoe goed ze de video en het onderwerp hebben begrepen. Als docenten er niet voor kiezen om de huisopdracht te doen zal de leerling alleen op zijn/haar participatie tijdens de discussie beoordeeld worden en is dit het enige soort van reflectie/evaluatie moment.
- Presentatie van het werk: De leerling presenteert zijn/haar kennis door actief deel te nemen aan de discussie en zijn/haar mening te geven over de stellingen.

### Beoordelingscriteria:

- Eindproduct: De leerling wordt beoordeeld op hun participatie in de discussie; elke leerling moet minstens 1 of 2 keer aan het woord komen - ligt aan de grote van de klas. Verbaal moet de leerling zijn argument/mening onderbouwen. De huiswerkopdracht wordt beoordeeld aan de hand van de volgende punten: heeft de leerling zijn mening toegelicht, heeft de leerling begrippen en theorieën uit de video in zijn redenering verwerkt en wordt tenminste 1 kunstenaar gelinkt in hun verslag.
- Werkproces: De leerlingen moeten zich actief opstellen tegenover de discussie. Het is belangrijk dat er gekeken wordt of de leerling in serieus overleg gaat met medeleerlingen en zijn/haar mening durft te delen met de klas.
- Presentatie: De leerling moet duidelijk spreken en een actieve houding aannemen als hij/zij aan het woord is.
- Reflectie: Oftewel de huiswerkopdracht. Die criteria kan je bij het eindproduct lezen.

### Benodigdheden:

- Voor de docent: projector/beamer, laptop, lesbrief en een ruim lokaal
- Voor de leerling: lesbrief, pen/potlood (aantekeningen)

### Planning van de les:

Lesonderdeel	Onderwijsactiviteit (docent)	Leeractiviteit (leerling)	Media	Tijdsduur (min.)
Introductie les	De docent vertelt kort over wat de leerlingen te wachten staat; wat is het doel van deze les, wat is het onderwerp/opdracht en waarom is deze les relevant.	Leerling luistert naar instructies.	Geen.	5-10
Uitdelen van lesbrief	De docent deelt de lesbrief uit aan de leerlingen.	De leerlingen lezen de lesbrief door om hun voorkennis te activeren.	Geen.	5
Video kijken	De docent laat nu de educatieve video over streefart zien aan de leerlingen.	De leerlingen kijken en luisteren aandachtig en nemen eventueel aantekeningen op de achterkant van de lesbrief.	Projector en computer	3

Lesonderdeel	Onderwijsactiviteit (docent)	Leeractiviteit (leerling)	Media	Tijdsduur (min.)
Discussie	De docent legt de opdracht nog een keer uit en verdeelt het lokaal in de verschillende hoeken. De docent regisseert de discussie door één voor één de stellingen voor te lezen waarna de leerlingen 2 minuten de tijd krijgen om onderling te discussiëren en 5 tot 10 minuten om de stellingen klassikaal te behandelen.	De leerling participeert in de discussie en bepaald bij elke stelling of hij/zij het sterk oneens, oneens, eens of sterk eens mee is. Afhankelijk van die keuze zal de leerling een groepje vormen met leerlingen die dezelfde mening hadden. Ze gaan een goede redenering bedenken om hun opinie toe te lichten.	Lesbrief	35
Les afsluiten	Docent legt (eventueel) de huiswerkopdracht uit aan de leerlingen.	De leerling kan eventueel nog vragen stellen over de les/discussie/huiswerkopdracht.	Lesbrief	5